

Justitieombudsmannen
Cecilia Renfors

Inspektion av nationella anstalts- och häktessamordningen vid Migrationsverkets förvarsenhet i Märsta, den 13 november 2018

Inledning

Den 13 november 2018 genomförde justitieombudsmannen Cecilia Renfors tillsammans med byråchefen Maria Wagermark, t.f. byråchefen Ola Jonshammar, områdesansvariga föredraganden Annika Pallvik Fransson, föredragandena Helena Tyni och Olle Molin, samt notarien Karin Jarlfors en inspektion av nationella anstalts- och häktessamordningen vid Migrationsverkets förvarsenhet i Märsta (tidigare nationella anstalt- och häktesfunktionen).

Inspektionen avsåg Migrationsverkets omprövning av beslut att av säkerhetsskäl placera förvarstagna i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest och var en uppföljning av en inspektion av förvarsenheten i Kålleröd vid vilken JO konstaterade brister i verkets hantering av sådana beslut (se JO 2018/19 s. 638, dnr 939-2018).

Inspektionens genomförande

Inspektionen genomfördes i förvarets lokaler på Maskingatan i Märsta och inleddes med ett möte där chefen för förvarsavdelningen AA, sektionschefen BB, enhetscheferna CC och DD, säkerhetssamordnaren EE, verksamhetsexperten FF, beslutsfattarna GG och HH, teamledaren JJ, samt samordnarna KK. och LL deltog.

Cecilia Renfors redogjorde för syftet med inspektionen. AA och BB beskrev tillsammans med sina medarbetare verksamheten. JO:s medarbetare fick även del av aktuella styrdokument.

Under inspektionen granskade JO:s medarbetare akter. Granskningen fortsatte efter inspektionen.

Inspektionen avslutades med att JO:s medarbetare förevisades en avdelning vid förvaret.

Information från Migrationsverkets företrädare

Migrationsverkets företrädare lämnade huvudsakligen följande information.

Säkerhetsplaceringar januari–oktober 2018

Under perioden januari–oktober 2018 togs 3 517 personer i förvar och 187 förvarstagna säkerhetsplacerades i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest. Under samma period upphävdes 13 beslut om säkerhetsplacering och den förvarstagne återtog till en förvarsenhet.

Det är den förvarsenhet som den förvarstagne befinner sig på som beslutar om säkerhetsplacering. Kriminalvårdens placeringssektion beslutar om den förvarstagne ska placeras i en anstalt eller i ett häkte. Migrationsverket har små möjligheter att påverka var den förvarstagne ska placeras, men kan lämna önskemål om inom vilket geografiskt område som placeringen bör ske.

De häkten som tog emot flest säkerhetsplacerade under den aktuella perioden var häktena Sollentuna och Kronoberg med 45 respektive 44 placeringar vardera. Placeringstiden var i dessa häkten i genomsnitt 43,9 dagar respektive 37,8 dagar.

När det gäller säkerhetsplaceringar på anstalt är det framför allt anstalten Storboda som används. Vid anstalten har Kriminalvården inrättat ett häkte som endast är avsett för förvarstagna. Under den aktuella perioden var 30 förvarstagna placerade där. Den genomsnittliga placeringstiden var 47,7 dagar. Ett fåtal förvarstagna var placerade på andra anstalter.

När det inte går att få en plats inom Kriminalvården tillräckligt snabbt kan förvarsenheten vända sig till Polismyndigheten som då placerar den förvarstagne i en arrest. Något rutindokument för sådana placeringar finns inte. Under januari–oktober 2018 gjordes 38 säkerhetsplaceringar i arrester. Längst genomsnittlig placeringstid hade arresten i Katrineholm med 6,8 dagar.

Samordningens organisation

Migrationsverkets förvarsverksamhet leds av en avdelningschef och består av förvarsenheterna i Märsta, Gävle, Kålleröd, Åstorp och Flen. En ny förvarsenhet i Ljungbyhed kommer att öppna under 2019. Den nationella anstalts- och häktessamordningen inrättades den 24 april 2017 vid förvaret i Märsta och ansvarar för förvarsavdelningens samtliga besök av förvarstagna som av säkerhetsskäl placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest och prövar om placeringen ska fortsätta. Samordningen bevakar också tidsfrister som rör förvarsbeslutet för dessa förvarstagna och håller förhandlingar och sköter kontakten med andra myndigheter, domstolar och offentliga biträden.

Samordningen leds av en enhetschef och består av en teamledare och två samordnare. Fyra beslutsfattare vid förvarsenheten i Märsta är knutna till samordningen. Vid varje förvarsenhet finns en anstalts- och häktesbesöksgrupp som genomför besök.

Migrationsverkets styrdokument för besök och omprövning

Den 6 februari 2017 antog Migrationsverket en instruktion med en standard för besök av förvarstagna som placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest (I-8/2017). Standarden behandlar också omprövningar av beslut om säkerhetsplacering i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest. Standarden har reviderats vid några tillfällen dels på grund av uttalanden som JO gjort vid inspektionerna av förvarsenheten i Kålleröd 2017 och 2018, dels på grund av synpunkter från den nationella samordningen (se I-10/2018 och I-18/2018). Den senaste revideringen gjordes den 29 oktober 2018 (I-18a/2018). Riktlinjer för verksamheten finns också i avdelningschefens administrativa beslut den 21 maj 2018 om samordningen (A-34/2018). Det finns en manual för samtal med säkerhetsplacerade som används i Märsta. Samordningen arbetar med att ta fram en manual som ska användas nationellt.

Besök och samtal med förvarstagna som säkerhetsplacerats

En förvarstagen som säkerhetsplacerats ska kontaktas så fort som möjligt efter placeringen, i de flesta fall inom en vecka. Det händer dock att den förvarstagne inte är mottaglig för en sådan kontakt eller att situationen är sådan att Kriminalvården rekommenderar att en kontakt inte bör tas just då. Det kan handla om att den förvarstagne har uppträtt på ett sätt som lett till att han eller hon har sekundbevakning eller hålls i isolering. Det är den förvarsenhet som beslutat om placeringen som genomför det första besöket eller samtalet och tar ställning till om placeringen ska bestå. Denna ordning har införts för att förvarsenheten ska få möjlighet att snabbt uppmärksamma och upphäva felaktiga beslut. Om förvarsenheten anser att placeringen ska fortsätta tar anstalts- och häktessamordningen över ärendet.

Tidigare gällde att den förvarstagne därefter skulle besökas eller kontaktas varje vecka. Det hände dock att så tät kontakt skapade irritation hos den förvarstagne. Standarden ändrades därför till att kontakt ska tas eller besök genomföras varannan vecka. I de fall det är uppenbart att ett återtagande till förvar inte kan komma i fråga kan en beslutsfattare besluta om en annan lämplig kontaktfrekvens. Samtidigt förtydligades det i standarden att ett placeringsbeslut ska upphävas så snart det inte längre finns skäl för placeringen.

En handläggare samtalar med den säkerhetsplacerade vid ett besök eller via telefon eller videolänk. Vid samtalet klargör handläggaren att syftet med samtalet är att bedöma om den förvarstagne kan återtas till en förvarslokal. Handläggaren klargör även ansvarsfördelningen mellan Migrationsverket, Kriminalvården och Polismyndigheten för den förvarstagne. De samtalar om orsaken till placeringen, om regler och säkerhet på förvaret, samt om hur den förvarstagnes agerande kan påverka de övriga på förvaret. Den förvarstagne får reflektera över orsaken till säkerhetsplaceringen och hur han eller hon skulle agera om en likande situation uppstod igen. De samtalar också om den förvarstagnes inställning till att återvända till sitt hemland. Vid behov hjälper handläggaren den förvarstagne att komma i kontakt med t.ex. sitt offentliga

biträde eller gränspolisen. Handläggaren skriver en tjänsteanteckning över samtalet.

Information från Kriminalvården

I samband med samtalet med den förvarstagne kontaktar Migrationsverkets handläggare klienthandläggaren vid Kriminalvården för att få information om hur den förvarstagne uppför sig på anstalten eller häktet. Klienthandläggaren kan även kontaktas vid andra tidpunkter för att få ytterligare beslutsunderlag inför bedömningen om den förvarstagne kan komma att återtas till ett förvar. Det händer också att klienthandläggaren kontaktar Migrationsverket om det är något särskilt som har hänt på anstalten eller häktet. Informationen antecknas i en tjänsteanteckning.

Omprövning av placeringsbeslut

Efter samtalet med den förvarstagne ska ärendet föredras skyndsamt för en beslutsfattare. Beslutsfattaren tar ställning till om placeringen ska bestå.

Om beslutsfattaren bedömer att placeringen ska bestå dokumenteras ställningstagandet i en tjänsteanteckning. De överväganden som ligger till grund för ställningstagandet ska dokumenteras i tjänsteanteckningen. Om placeringen ska upphöra och den förvarstagne ska återtas till en förvarslokal fattas ett formellt beslut om att placeringsbeslutet upphävs.

Vid bedömningen av om placeringen ska bestå beaktas hur allvarligt det agerande som ligger till grund för placeringen är och prognosen för att den förvarstagne kommer agera på liknande sätt igen. Det beaktas också om den förvarstagne hade fått information om vilka regler som gäller på förvaret, liksom om andra mindre ingripande åtgärder – som t.ex. korrigeringssamtal eller förflyttning till ett annat förvar – vidtogs före placeringen, hur den förvarstagne agerat under säkerhetsplaceringen och hur länge placeringen varat.

Sedan den 29 oktober 2018 framgår det av besöksstandarderna att vid prövningen av om ett beslut om placering ska bestå ska det först bedömas om den risk som föranledde placeringen fortfarande finns och om den har förändrats. Vid bedömningen ska beaktas vilket slags beteende som risken avser och hur stor risken är för ett fortsatt sådant beteende. Därefter ska det bedömas om en fortsatt placering är försvarlig genom att intresset av att parera risken vägs mot den enskildes intresse av att inte få sin frihet begränsad.

Den 28 augusti 2018 kom de fyra beslutsfattarna i Märsta som är knutna till samordningen överens om att inrätta ett kollegium. Syftet med kollegiet är att ensa bedömningarna och ta fram vägledande beslut. Av det rutindokument som reglerar kollegiets arbete framgår att kollegiet ska avgöra om placerade förvarstagna ska återtas till en förvarsenhet. Kollegium genomförs varje vecka i form av ett möte till vilket ärenden som rör förvarstagna som kan vara aktuella att återta anmäls. Vid mötet deltar de fyra beslutsfattarna, en representant från anstalts- och häktessamordningen och en föredragande. Ordförandeskapet i

gruppen roteras veckovis. Omröstning och beslut sker i enlighet med 28-30 §§ förvaltningslagen. Vid omröstningen närvarar endast beslutsfattarna.

Samarbetet mellan Migrationsverket och Kriminalvården

Migrationsverket och Kriminalvården slöt 2016 en nationell överenskommelse om samarbete i syfte att bl.a. öka rättssäkerheten och förutsebarheten beträffande hanteringen av förvarstagna personer som placerats inom Kriminalvården. Överenskommelsen gäller fortfarande.

Representanter för anstalts- och häktessamordningen, Kriminalvårdens placerings- och transportenheter och gränspolisen träffas fyra gånger per år. Kriminalvården förde vid ett sådant möte fram uppfattningen att förvarstagna säkerhetsplacerades för lätt, även om Kriminalvården inte kunde exemplifiera med något enskilt ärende. Migrationsverket såg över detta men ansåg att man låg någorlunda rätt i sina bedömningar. Anstalts- och häktessamordningen samverkar även direkt med bl.a. anstalten Storboda och flera häkten.

Sedan den nationella anstalts- och häktessamordningen bildades har kontakterna med de myndigheter som är involverade i förvarsverksamheten underlättats. Att det genom samordningen finns en samlad ingång till Migrationsverket har också underlättat för domstolarna och för offentliga biträden, liksom för verket internt.

Granskning av akter

Granskningen omfattade ca 70 akter och avsåg

- de förvarstagna vars placering senast omprövats och som inte återtagits av Migrationsverket,
- de förvarstagna som varit säkerhetsplacerade längst och som fortfarande var placerade men inte omfattas av förra punkten, och
- de förvarstagna som senast återtagits av Migrationsverket.

Bland de granskade ärendena fanns både placeringar som omprövats av en förvarsenhet och placeringar som omprövats av den nationella anstalts- och häktessamordningen. Samtliga dessa placeringar granskades.

Längden på de granskade placeringarna i anstalt, häkte eller arrest varierade från en dag upp till elva månader. Samtliga placeringar som varat under flera veckor eller månader, skedde på anstalt eller häkte, men en del av dem hade börjat i en arrest.

Iakttagelser om avskiljande- och placeringsbesluten

Inspektionen var inriktad på Migrationsverkets omprövningar av beslut att säkerhetsplacera förvarstagna i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest. Vid aktgranskningen gjordes också följande iakttagelser om de avskiljande- och placeringsbeslut som granskningen avsåg.

Beslut om avskiljande i förvarsloken

I samtliga fall föregicks beslutet att säkerhetsplacera den förvarstagne av ett beslut om avskiljande. I ett ärende saknades avskiljandebeslutet i akten men det gick att förstå av placeringsbeslutet att ett sådant beslut hade fattats.

I några fall framgick att den förvarstagne inte befann sig i förvarsloken när avskiljande- och placeringsbesluten fattades. De förvarstagna hade i dessa fall antingen dömts till utvisning av allmän domstol på grund av brott eller av andra skäl bedömts utgöra en sådan säkerhetsrisk att de inte kunde vistas i en förvarslokal. I något fall hade den förvarstagne avvikit från förvaret. I ett fall angavs uttryckligen att den förvarstagne togs till förvaret endast för att delges avskiljande- och placeringsbesluten.

I ett ärende hade beslut om avskiljande och säkerhetsplacering fattats men den förvarstagne verkade inte ha hållits avskild fram till dess att placeringsbeslutet verkställdes dagen därpå. I anteckningarna beskrevs situationer där den förvarstagne var tillsammans med andra förvarstagna efter avskiljandet och att han då var lugn och även att han hade en lugnande effekt på de övriga. Vidare framgick att han inte fick del av placeringsbeslutet förrän beslutet verkställdes.

Placeringsbesluten

En generell iakttagelse var att det i de ärenden där placeringen kommit att fortgå under flera månader i de flesta fall gick att förstå varför Migrationsverket bedömt att den förvarstagne av säkerhetsskäl inte längre kunde vistas i förvarsloken. De händelser som lett till avskiljandet och placeringen hade i dessa fall många gånger varit av allvarligt slag eller så hade den förvarstagne fortsatt att vara våldsam efter avskiljandet. Vid de kortare placeringarna var det ibland svårare att förstå varför Migrationsverket bedömt att den förvarstagne inte kunde vistas i förvarsloken. I något fall framstod placeringsbeslutet som direkt felaktigt.

I de placeringsbeslut som granskades förekom det inte att placeringarna motiverades med att förvaret hade begränsade möjligheter att hålla den förvarstagne avskild (jfr JO 2018/19 s. 638). Det förekom dock att man hänvisade till personalens begränsade befogenheter. Som exempel kan nämnas ett fall där polis och ordningsvakter tillkallats på grund av att den förvarstagne agerade hotfullt och gjorde kraftfullt motstånd mot personalen efter avskiljandet. I motiveringen av placeringsbeslutet anfördes att verkets tjänstemän saknar de maktbefogenheter som polismän och ordningsvakter har och att Migrationsverket därför inte kan hantera dessa beteenden. Migrationsverket bedömde därför att sådana beteenden är att betrakta som säkerhetsrisker för personal och andra förvarstagna.

Vid granskningen noterades inget beslut där placeringen motiverats endast med risken för att den förvarstagne skulle skada sig själv. I några fall var det dock tydligt att det agerande som ledde till avskiljandet och placeringen huvudsakligen berodde på den förvarstagnes psykiska mående.

lakttagelser om anstalts- och häktessamordningens omprövning av placeringar

Besök och samtal med de förvarstagna

Dokumentation

I de granskade ärendena hade handläggaren som talat med den förvarstagne regelmässigt dokumenterat samtalet i en tjänsteanteckning. Det fanns också exempel på att samtal med den förvarstagne var dokumenterade direkt i journalen.

Det noterades i flera fall att tjänsteanteckningen var utformad som om den var upprättad vid Migrationsverkets återvändandecenter och inte vid den nationella anstalts- och häktessamordningen eller den förvarsenhet som fattat beslutet att säkerhetsplacera den förvarstagne.

Frekvens

Den första kontakten med den förvarstagne hade i majoriteten av fallen tagits inom en vecka. I de fall placeringen fortsatte efter denna kontakt dröjde det i flera fall upp till en månad innan nästa kontakt togs. I de flesta fall togs sedan kontakter regelbundet varannan vecka. I några fall kunde det dock gå flera veckor eller månader mellan samtalen. I ett antal fall framgick det att man efter en tid konstaterat att personen inte var en ”kandidat för återtagande” och glesat ut kontakterna till tre eller fyra veckor.

Som ett exempel på placeringar som under långa perioder inte omprövades kan nämnas ett fall där den förvarstagne var dömd till utvisning av allmän domstol. Efter flera incidenter där den förvarstagne hade hamnat i bråk med andra förvarstagna och kastat och slagit sönder inventarier på förvaret hade han avskilts, men fortsatt att vara våldsam och skadat personal. Han bedömdes inte längre kunna vistas i förvarslokalen med hänsyn till sin och andras säkerhet. Han säkerhetsplacerades i mars 2017 och Migrationsverket tog under april och maj regelbundet ställning till om placeringen skulle bestå. I juni 2017 uppgav Kriminalvårdens klienthandläggare att det förekommit incidenter under placeringen vid vilka den förvarstagne haft otillåtna föremål på rummet och uppträtt hotfullt mot personalen. En beslutsfattare bedömde att den förvarstagne inte var ”en kandidat till att flyttas tillbaka” till en förvarsenhet och att Migrationsverket i stället skulle hålla kontakten med Kriminalvården. I juli 2017 kontaktades klienthandläggaren som då uppgav att den förvarstagne hade flyttats inom Kriminalvården på grund av ytterligare misskötsamhet. Beslutsfattaren bedömde utifrån ärendets beskaffenhet att den förvarstagne inte var ”en kandidat för en flytt tillbaka till ett förvar” och att samtalsfrekvensen därför skulle ändras till var tredje vecka. Såvitt det gick att utläsa av handlingarna i akten togs det dock under drygt fem månader inte några nya kontakter med den förvarstagne eller med Kriminalvården. I en tjänsteanteckning från januari 2018 angavs att ett samtal genomförts med Kriminalvården, att den förvarstagne skött sig och att den förvarstagne inte önskat något samtal med Migrationsverket. Vidare angavs att ärendet föredrogs

för en beslutsfattare som återigen bedömde att den förvarstagne inte var ”en kandidat till att flyttas tillbaka” till en förvarsenhet.

Kontaktform

En genomgående iakttagelse vid granskningen av de kontakter som togs med de förvarstagna var att det sällan framgick om det var fråga om besök. I stället angavs regelmässigt att man hade haft samtal med den förvarstagne. Många gånger gick det att sluta sig till att det var fråga om telefonsamtal. I några fall var det uttryckligen angett att man samtalat via telefon och i några fall via videolänk. I flera fall framgick det dock inte hur samtalet hade genomförts.

Samtalet

I majoriteten av ärendena framgick det att den förvarstagne fått reflektera över de omständigheter som lett till säkerhetsplaceringen och över sitt agerande vid en eventuell återgång till en förvarslokal. Man samtalade också om den förvarstagnes hälsa och mående och om hans eller hennes inställning till att återvända till sitt hemland. Handläggaren informerade även om de involverade myndigheternas olika uppgifter och hörde efter om den förvarstagne var nöjd med sina kontakter med t.ex. det offentliga biträdet och med förhållandena under placeringen.

En observation som gjordes vid aktgranskningen var att det sällan framgick vad handläggaren gjorde med informationen om den förvarstagnes inställning till att återvända till sitt hemland eller med de synpunkter som den förvarstagnes hade på hur verkställighetsärendet hanterades. Det fanns också ärenden där det inte gick att utläsa hur handläggaren tog frågan vidare när den förvarstagne förde fram synpunkter på t.ex. det offentliga biträdet eller önskemål om att få byta häkte.

Information från Kriminalvården

Dokumentation

Den information som hämtats in från Kriminalvårdens klienthandläggare var i många fall dokumenterad i en tjänsteanteckning. I några fall gick det att förstå att man hade fått information från Kriminalvården, men själva kontakten med Kriminalvården var inte dokumenterad. Det förekom också att samtal med Kriminalvården var dokumenterade direkt i journalen.

Information från Kriminalvården när den förvarstagne inte ville samtala

I några fall framgick det av handlingarna att den förvarstagne vägrade att ha någon kontakt med Migrationsverket. I de flesta fall tog då Migrationsverkets handläggare i stället kontakt med Kriminalvårdens klienthandläggare.

Information från Kriminalvården i samband med samtal med den förvarstagne

I de ärenden där Migrationsverket hade regelbundna kontakter med den förvarstagne hämtade man också i många fall in information från Kriminalvården. Det framstod dock som att sådana uppgifter hämtades in mer

regelbundet när den förvarstagne hade varit placerad en tid. Särskilt tydligt var detta i de ärenden där den förvarstagne återtagits till ett förvar. I dessa ärenden framstod det som att kontakterna med Kriminalvården i huvudsak togs i slutet av placeringen.

I de ärenden man hämtat in information från Kriminalvården men inte återtagit den förvarstagne framgick det i flera fall att den förvarstagne skött sig under placeringen. Det framgick dock inte hur denna information beaktades vid ställningstagandet att placeringen skulle fortsätta.

Ställningstagande att placeringen ska fortsätta

Dokumentation

Ställningstagandet om att placeringen skulle bestå dokumenterades antingen i en särskild tjänsteanteckning som undertecknats av en namngiven tjänsteman eller under en egen rubrik i tjänsteanteckningen över samtalet. I de sistnämnda fallen namngavs tjänstemannen sällan.

Det noterades att i flera fall var tjänsteanteckningen utformad som om den var upprättad vid Migrationsverkets återvändandecenter och inte vid den nationella anstalts- och häktessamordningen eller den förvarsenhet som fattat beslutet att säkerhetsplacera den förvarstagne.

Prövningen

Efter samtal med den förvarstagne tog en beslutsfattare regelmässigt ställning till om placeringen skulle fortsätta. I många fall skedde detta dock efter dröjsmål på en vecka eller mer och ibland gjordes ställningstagandet först strax före nästa samtal.

Skälen för ställningstagandet

Skälen för att placeringen skulle bestå tog i de flesta fall sin utgångspunkt i de omständigheter som föranlett placeringen. I många fall bedömdes att det mot bakgrund av dessa omständigheter var olämpligt att låta den förvarstagne vistas på ett förvar och att det inte framkommit något som gav anledning att göra en annan bedömning.

I några av de granskade ärendena ändrades beskrivningen av de omständigheter som placeringen grundade sig på. Placeringsbeslutet kunde t.ex. ha fattats utifrån en specifik händelse, medan det i ställningstagandena om att placeringen skulle bestå även beaktades incidenter som inträffat före den händelsen. I ett ärende var de händelser som låg till grund för placeringen sparsamt beskrivna i placeringsbeslutet. I en senare tjänsteanteckning beskrevs händelserna mer ingående. Av handlingarna i akten gick det inte att sluta sig till i vilket syfte tjänsteanteckningen skrivits. I ett annat ärende hade detaljer i en beskrivning av omständigheterna förändrats i en tjänsteanteckning så att händelsen framstod som mer allvarlig än i placeringsbeslutet.

I många av de ärenden där placeringen kommit att bli lång hänvisades det till utlänningslagens bestämmelse om att en utlänningsfrihet inte ska begränsas mer än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall (1 kap. 8 § utlänningslagen), men att det trots att placeringen varat en längre tid var nödvändigt att den fick fortgå och att den inte var mer ingripande än vad som behövdes.

I något fall beskrevs den prövning som ska göras som att Migrationsverket ska bedöma om det går att *utesluta* att den förvarstagne skulle innebära en allvarlig fara för sig själv eller andra vid ett återvändande till ett förvar. I något ärende vidhöll den förvarstagne under varje samtal att han agerat i självförsvar. Migrationsverket bemötte inte detta utan lät placeringen fortsätta med motiveringen att den förvarstagne saknade insikt om sin roll i händelsen. Vid de längre placeringarna förekom det också att det angavs att den förvarstagne inte var "en kandidat för att återtas".

Underrättelse

Av aktgranskningen framgick att Migrationsverket inte underrättade den förvarstagne och det offentliga biträdet om ställningstagandet om att låta placeringen bestå, annat än på begäran.

Beslut om att återta den förvarstagne till en förvarslokal

Dokumentation

I samtliga fall där den förvarstagne återtagits till ett förvar fanns beslut om att placeringen skulle upphöra. Beslutet var i samtliga fall särskilt uppsatt och fattat av en namngiven beslutsfattare.

I ett ärende framgick det av en tjänsteanteckning att beslutsfattare i Märsta hade haft ett möte om placeringen och att det bedömdes att det fanns skäl att ompröva placeringsbeslutet. Tjänsteanteckningen var upprättad av en av beslutsfattarna, men det framgick inte vilka ytterligare beslutsfattare som deltagit i mötet. Dagen efter mötet beslutade beslutsfattaren att placeringen skulle upphöra.

Det noterades att i ett fall var beslutet utformat som om det var upprättat vid Migrationsverkets återvändandecenter och inte av den nationella anstalts- och häktessamordningen eller av den förvarsenhet som fattat placeringsbeslutet.

Skälen för beslutet

Många beslut om att upphäva placeringen och återta den förvarstagne till en förvarslokal innehöll utförliga motiveringar med individuella bedömningar av omständigheterna i det enskilda fallet, även om bedömningarna ofta följde samma mönster. Normalt tog bedömningen avstamp i att den förvarstagne skött sig under placeringen och gett uttryck för förståelse för att det agerande som föranledde placeringen inte är acceptabelt. Inte sällan uttrycktes detta som att den förvarstagne var ångerfull och i några fall att den förvarstagne bett om ursäkt för sitt agerande. Det gjordes även en framåtblickande bedömning av hur den förvarstagne skulle komma att uppträda vid en återgång till en förvarslokal

och om han eller hon fortfarande skulle utgöra en säkerhetsrisk där. Vid denna bedömning uppgavs ibland att den förvarstagne lovade att respektera regler och rutiner vid förvaret. I flera beslut hänvisades till 1 kap. 8 § utlänningslagen.

En genomgående iakttagelse vid granskningen av de ärenden där placeringarna omprövats vid flera tillfällen innan den förvarstagne återtagits, var att det var svårt att förstå varför placeringsbesluten inte upphävdes tidigare. Det gick t.ex. inte att utläsa att någon avgörande förändring hade skett i fråga om den förvarstagnes skötsamhet under placeringen eller den förvarstagnes inställning till de omständigheter som föranlett placeringen och till ett återvändande till ett förvar. Det framstod i stället som att det i huvudsak var längden på placeringen som var avgörande för tidpunkten för upphävandet.

Även vid en jämförelse med de ärenden i vilka de förvarstagna inte återtagits till ett förvar framstod i vissa fall omständigheterna så snarlika att det var svårt att förstå varför placeringarna upphört i vissa fall och inte i andra.

Vid granskningen noterades att det i flera upphävandebeslut hänvisades till 13 kap. 13 § utlänningslagen.

Underrättelse

Av sändlistan i besluten om att upphäva placeringsbeslutet och återta den förvarstagne till en förvarslokal framgick regelmässigt att Migrationsverket underrättade den förvarstagne och det offentliga biträdet, samt i förekommande fall den polisregion som hanterade verkställighetsärendet.

Övriga iakttagelser

Placeringen omprövades trots att förvarsbeslutet upphävts

I ett ärende hade Migrationsverket tagit ställning till om en placering skulle bestå trots att förvarsbeslutet upphävts och placeringsbeslutet därmed förfallit. Den förvarstagne skulle avtjäna en frihetsberövande påföljd och var därför kvar på en kriminalvårdsanstalt. När Migrationsverket efter en tid upptäckte detta bedömde man enligt en tjänsteanteckning att det tidigare ställningstagandet var en nullitet.

Omprövning på begäran av ett ombud

I ett ärende hade den förvarstagne begärt omprövning av placeringen. Migrationsverket tog ställning till begäran i en tjänsteanteckning och konstaterade att verket inte kunde ompröva beslutet med stöd av 13 kap. 13 § utlänningslagen eftersom placeringsbeslutet tidigare hade överklagats och prövats av domstol. Migrationsverket konstaterade också att det saknas bestämmelser om omprövning eller ny prövning av ett placeringsbeslut. Migrationsverket anförde vidare att verket med stöd av 1 kap. 8 § utlänningslagen kan ta ställning till om placeringen ska bestå. Migrationsverket bedömde därefter att placeringen skulle bestå. Migrationsverket angav också att ställningstagandet inte utgjorde ett nytt beslut eller en omprövning.

Överklagande av ett ställningstagande att placeringen ska bestå

I ett ärende hade den förvarstagne överklagat ett ställningstagande om att placeringen skulle bestå. Migrationsverket överlämnade överklagandet till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen, som fann att ställningstagandet inte var ett överklagbart beslut och avvisade överklagandet (mål nr UM XX-16).

JO Renfors bedömning**Utgångspunkter för bedömningen**

En utlänning som hålls i förvar ska som huvudregel vistas i lokaler som har ordnats särskilt för detta ändamål. Migrationsverket har ansvaret för sådana lokaler. (11 kap. 2 § utlänningslagen.)

Förvar används i huvudsak för att säkerställa att ett beslut om avvisning eller utvisning kan verkställas. Ett beslut om förvar får i sådana situationer meddelas endast om det annars finns en risk att utlänningen bedriver brottslig verksamhet i Sverige, avviker, håller sig undan eller på annat sätt hindrar verkställigheten (se 10 kap. 1 § utlänningslagen). Verksamheten vid förvaret måste därför vara anpassad så att även personer som kan tänkas vilja avvika, hindra verkställigheten på annat sätt eller som har en kriminell livsstil kan vistas där.

Eftersom de som hålls i förvar får röra sig fritt inom förvaret måste det, för att verksamheten ska fungera, ges förutsättningar för dem att vistas där tillsammans. Migrationsverket får därför i vissa fall inskränka en förvarstagens rörelsefrihet (11 kap. 6 § utlänningslagen), hålla en förvarstagen avskild från andra som tagits i förvar (11 kap. 7 § utlänningslagen) eller placera en förvarstagen som är avskild i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest (s.k. säkerhetsplacering, 10 kap. 20 § utlänningslagen).

Ett avskiljande får ske om det är nödvändigt för ordningen och säkerheten i lokalen eller om den förvarstagne utgör en allvarlig fara för sig själv eller andra (11 kap. 7 § första stycket utlänningslagen). En säkerhetsplacering får ske om en förvarstagen som är avskild inte av säkerhetsskäl kan vistas i en förvarslokal (10 kap. 20 § första stycket 2 utlänningslagen). För en säkerhetsplacering krävs att den förvarstagne visat sådana tendenser att Migrationsverket har anledning att anta att personalens eller de övriga förvarstagnas säkerhet riskeras om den förvarstagne får vara kvar. Bestämmelsen är avsedd att tillämpas i undantagsfall som är svåra att undvika. (Se prop. 1996/97:147 s. 14 och 41.)

I detta sammanhang bör också framhållas att utlänningslagen ska tillämpas så att en utlännings frihet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall (1 kap. 8 § utlänningslagen).

Beslut om avskiljande och säkerhetsplacering ska motiveras och tas in i en särskild handling (6 kap. 15 § utlänningsförordningen). Besluten är överklagbara (14 kap. 10 § utlänningslagen).

Beslut om avskiljande ska omprövas så ofta det finns anledning till det, dock minst var tredje dag (11 kap. 7 § andra stycket utlänningslagen). Några uttryckliga bestämmelser om omprövning av beslut om säkerhetsplacering finns inte.

JO har tidigare uttalat att skälen för en säkerhetsplacering måste övervägas kontinuerligt och även fört fram uppfattningen att skyldigheten att ompröva ett beslut om säkerhetsplacering bör lagregleras. Fram till dess att en sådan lagreglering är på plats bör Migrationsverket enligt JO säkerställa att det finns rutiner för en sådan omprövning. (Se JO 2011/12 s. 314, dnr 6090-2009, och protokollet från JO:s Opcat-inspektion av Migrationsverkets förvarsenhet i Gävle den 6–7 september 2016, dnr 4831-2016). Ett förslag på en sådan reglering lades också fram i ett betänkande 2011 efter en översyn av utlänningslagens regler om förvar (se Förvarsutredningens slutbetänkande, SOU 2011:17). Förslaget har inte lett till lagstiftning.

Även vid inspektionen av förvarsenheten i Kålleröd 2018 fanns det skäl för mig att granska verkets hantering av säkerhetsplaceringar (se JO 2018/19 s. 638).

Migrationsverkets arbete med säkerhetsplaceringar

Det allmänna intrycket vid inspektionen var att Migrationsverket arbetar aktivt med att säkerställa att säkerhetsplaceringar följs upp kontinuerligt. Ansvar för de förvarstagna som placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest har centraliserats genom inrättandet av den nationella anstalts- och häktessamordningen och Migrationsverket har bl.a. antagit en standard för besök hos förvarstagna som placerats i anstalt, häkte eller arrest. Standarden behandlar också omprövningar av beslut om säkerhetsplaceringar och har reviderats vid några tillfällen, bl.a. med anledning av vad som kommit fram vid JO:s inspektioner av förvaret i Kålleröd 2017 och 2018. Det finns trots detta oklarheter i rutinerna och hur de tillämpas i praktiken. Jag har följande synpunkter.

Avskiljande- och placeringsbesluten

Även om den nu aktuella inspektionen var inriktad på Migrationsverkets omprövningar av beslut om säkerhetsplaceringar granskades översiktligt de avskiljande- och placeringsbeslut som fattats i de omprövningsärenden som inspektionen omfattade. Jag kan konstatera att det fortfarande förekommer beslut där det är svårt att förstå varför Migrationsverket bedömt att den förvarstagne kunde vistas i förvarslokalen i ett fall men inte i ett annat, då omständigheterna i ärendena framstod som likvärdiga. Vid inspektionen av förvarsenheten i Kålleröd 2018 framgick att Migrationsverket hade tillsatt ett nationellt kvalitetsråd vars syfte bl.a. var att uppnå en enhetlig bedömningsnivå (JO 2018/19 s. 638). Det är viktigt att detta arbete fortsätter.

Liksom vid inspektionen i Kålleröd 2018 fanns det ärenden i vilka beslut om säkerhetsplacering fattats utan att den förvarstagne befunnit sig i förvarets lokaler. Jag vill därför återigen erinra om att en förutsättning för att placera en

förvarstagen i anstalt, häkte eller arrest av säkerhetsskäl är att den förvarstagne hålls avskild från andra som tagits i förvar, dvs. att han eller hon befinner sig på förvaret (se 10 kap. 20 § första stycket 2 utlänningslagen).

Besök och samtal med förvarstagna och kontakter med Kriminalvården

När JO under 2010 inspekterade samtliga förvarsenheter hade Migrationsverket riktlinjer som angav att förvarstagna som säkerhetsplacerats skulle besökas så snart som möjligt efter placeringen och därefter ungefär en gång i veckan. Syftet med besöket var att utreda om den förvarstagne kunde återtas till en förvarslokal. Inspektionerna visade dock att riktlinjerna inte följdes i praktiken. (Se JO 2011/12 s. 314.) Även i den nationella överenskommelse som Migrationsverket och Kriminalvården slöt 2016 anges att Migrationsverket ska besöka en förvarstagen som säkerhetsplacerats så snart som möjligt, och därefter kontinuerligt ungefär en gång per vecka för att bedöma om den placerade kan återtas till förvaret. Efter avslutat besök ska Migrationsverket också informera Kriminalvården om relevant information som kommit fram, bl.a. beträffande risken för att den förvarstagne kan komma att skada sig själv eller någon annan.

Genom den besöksstandard som Migrationsverket antog 2017 skedde en förskjutning från att den förvarstagne ska besökas på plats till att ”kontakt” ska tas med den förvarstagne (I-8/2017). I förvarschefens administrativa beslut om anstalts- och häktessamordningen (A-34/2018) anges att kontakten kan tas via videokonferenssamtal och att i undantagsfall även telefonsamtal kan användas. Fysiska besök kan ske när det bedöms som nödvändigt. I maj 2018 ändrades standarden vad gäller frekvensen på kontakterna från en gång i veckan till varannan vecka, och det infördes även en möjlighet att besluta om ett längre intervall mellan kontakterna när det är uppenbart att ett återtagande till förvar inte kan komma i fråga (I-10/2018).

Av den nu gällande standarden (I-18a/2018) framgår också att om den förvarstagne inte vill ha någon kontakt med Migrationsverket, ska verket i stället kontakta Kriminalvården för att säkerställa att den förvarstagne inte ändrat sin inställning till kontakt eller besök samt inhämta information om vistelsen. Kontakten bör ske med samma intervall som en kontakt med den förvarstagne. Den information som hämtas in från den förvarstagne och Kriminalvården ska dokumenteras i en tjänsteanteckning och föredras skyndsamt för en beslutsfattare.

I de nu granskade ärendena angavs regelmässigt att man hade haft samtal med den förvarstagne, men det gick inte alltid att förstå hur samtalet genomförts. Av det som kom fram vid granskningen drar jag dock slutsatsen att det sällan var fråga om besök. Vidare framkom, liksom vid tidigare granskningar, att det fanns ärenden där Migrationsverket inte höll löpande kontakt med den förvarstagne. Det framstod också som att Migrationsverket inte alltid hämtade in uppgifter löpande från Kriminalvården om den förvarstagnes vistelse där. Av

granskningen framgick också att det förekom att ärenden föredrogs för en beslutsfattare först efter att det gått en viss tid, ibland en vecka eller ännu längre tid.

Syftet med Migrationsverkets kontakter med en säkerhetsplacerad förvarstagen är i första hand att genomföra en utredning av om den förvarstagne kan återtas till ett förvar. Detta framgår av verkets egna rutiner och den utgångspunkten har legat till grund för JO:s tidigare uttalanden. Kontakterna fyller också en viktig funktion genom att Migrationsverket får kunskap om förhållandena för den förvarstagne och hur han eller hon mår. Det finns anledning att betona att Migrationsverket har ett ansvar för den förvarstagne även när denne är placerad hos en annan myndighet, bl.a. när det gäller hur säkerhetsplaceringen påverkar honom eller henne.

En placering i anstalt, häkte eller arrest är en betydligt mer kännbar frihetsinskränkning än en vistelse i ett förvar. Det är mot den bakgrunden av stor vikt att det löpande görs noggranna överväganden av om skälen för placeringen kvarstår eller om omständigheterna är sådana att placeringen kan upphöra. Jag vill betona att kravet på att en placering löpande övervägs naturligtvis gäller även i de fall där utsikten för att den förvarstagne ska komma att återtas till en förvarslokal är liten. Det är givetvis också av stor vikt att Migrationsverket säkerställer att prövningen görs utifrån ett fullgott underlag.

Jag är därför tveksam till den förskjutning av kontakterna med en säkerhetsplacerad förvarstagen från besök till telefonsamtal som skett, liksom till att kontakterna tas med allt längre mellanrum. Utgångspunkten bör enligt min mening vara att Migrationsverket kontinuerligt besöker en säkerhetsplacerad förvarstagen. Det är enligt min mening särskilt viktigt under den inledande perioden av en placering.

När en säkerhetsplacerad förvarstagen bestämt avböjer att träffa Migrationsverkets personal kan det dock finnas skäl att hålla kontakten på ett annat sätt än genom besök. När det är fråga om en placering som pågått under en längre tid kan omständigheterna också vara sådana att ett video- eller telefonsamtal är tillräckligt för att avgöra om säkerhetsplaceringen ska bestå eller inte. Jag är emellertid sammantaget tveksam till den ordning som Migrationsverket infört om att en beslutsfattare kan besluta om längre intervall mellan kontakterna. Jag är också tveksam till att man i besluten om att glesa ut kontakterna – liksom i andra sammanhang – anger att den förvarstagne inte är en ”kandidat för återtagande”. Ett sådant ordval ger intryck av att man redan bestämt sig för att inte återta den förvarstagne.

Mot den nu redovisade bakgrunden bör Migrationsverket säkerställa att besöksstandarden är utformad på ett sådant sätt att det inte råder någon tvekan om att kontakterna med en säkerhetsplacerad förvarstagen som utgångspunkt ska ske genom besök. Av dokumentationen i det enskilda ärendet måste också framgå på vilket sätt en kontakt skett.

Ett värdefullt underlag för bedömningen av om en säkerhetsplacerad förvarstagne kan återtas till ett förvar är information om hur den förvarstagne skött sig. Det är därför viktigt att Migrationsverket har regelbundna kontakter med Kriminalvården. Det gäller i särskilt hög grad om de direkta kontakterna med den förvarstagne är glesa. Kontakten med Kriminalvården är också viktig för att inhämta information om den förvarstagnes förhållanden och hur han mår. Jag vill också betona vikten av att kontakterna med den förvarstagne och med Kriminalvården dokumenteras i det enskilda ärendet.

Jag vill även understryka vikten av att den information som hämtas in genom besök hos och kontakter med den förvarstagne och med Kriminalvården skyndsamt föredras för en beslutsfattare. I annat fall finns det en risk för att ett beslut om att placeringen ska upphöra fördröjs och att säkerhetsplaceringen blir längre än nödvändigt, vilket inte är acceptabelt.

Av dokumentationen över samtalen med förvarstagna framgår att man, förutom att tala om omständigheterna som lett till säkerhetsplaceringen och om den förvarstagnes agerande vid en eventuell återgång till en förvarlokal, också talar om sådant som den förvarstagnes verkställighetsärende och kontakter med det offentliga biträdet och med andra myndigheter. Det framgick dock mer sällan vad handläggaren gjorde med denna information. Det är viktigt att handläggaren för relevant information vidare inom den egna verksamheten eller hänvisar den förvarstagne till rätt person eller myndighet.

Omprövning av beslut om säkerhetsplacering

Löpande omprövning

Vid inspektionen av förvarsenheten i Kålleröd 2018 påtalade jag att det som ska prövas vid den löpande omprövningen är om skälen för beslutet att säkerhetsplacera den förvarstagne kvarstår.

Utifrån det som kommit fram vid denna granskning finns det skäl att påminna om detta. Det är vanligt att Migrationsverket vid den löpande omprövningen beaktar även andra omständigheter än de som lagts till grund för beslutet om säkerhetsplacering, såväl omständigheter som var kända vid beslutet som omständigheter som tillkommit efter beslutet. Som jag uttalade efter inspektionen i Kålleröd är det inte en acceptabel ordning att den förvarstagne inte har möjlighet att få en domstolsprövning av nya omständigheter som lagts till grund för en fortsatt tvångsåtgärd mot honom eller henne.

Vid inspektionen i Kålleröd kunde jag också konstatera att det av standarden inte framgick vilka överväganden som skulle göras vid omprövningen. Migrationsverket har därför reviderat standarden (I-18a/2018). Där anges nu att det vid prövningen ska bedömas om den risk som föranledde beslutet om placering fortfarande finns och om den har förändrats. I denna prövning ingår att bedöma vilket slags beteende risken avser och hur stor risken är för ett fortsatt sådant beteende. Det ska även bedömas om en fortsatt placering är

försvärlig, när intresset av att parera den risken som finns vägs mot den enskildes intresse av att inte få sin frihet begränsad.

Vid granskningen framkom att Migrationsverket i flera fall gjort en bedömning av om en fortsatt placering var försvärlig, inte sällan i termer av om längden på placeringen är proportionerlig. Jag noterar också att verket på en fråga från JO om vilka överväganden som görs vid omprövningarna angett att den tid den förvarstagne varit placerad i förhållande till händelsen som föranledde placeringen beaktas. En genomgående iakttagelse var också att i de ärenden där placeringen omprövats vid flera tillfällen innan den förvarstagne återtagits framstod det som att det i huvudsak var längden på placeringen som var avgörande för tidpunkten för återtagandet.

Som jag tidigare redogjort för innebär en säkerhetsplacering att en förvarstagen placeras inom Kriminalvården eller i en polisarrest för att det av säkerhetsskäl inte går att hantera hans eller hennes beteende i en förvarslokal. Omprövningen syftar till att bedöma om skälen för den placeringen kvarstår och om placeringen fortfarande är nödvändig eller inte. Att ställa allvarligheten i den händelse som föranledde placeringen mot längden på placeringen kan därför ge intrycket att Migrationsverket har större möjligheter att låta placeringen fortsätta vid allvarligare händelser än vad verket har.

Kollegialt beslutsfattande

Det finns anledning att också beröra det kollegium för avgörande av om säkerhetsplacerade förvarstagna ska återtas till ett förvar som beslutsfattarna beskrev vid inspektionen. Som ett led i att ensa omprövningen och nå en enhetlig bedömningsnivå finns det självklart goda skäl att söka råd hos kollegor och inrätta arbetsformer för att möjliggöra detta. Vid inspektionen var det också så kollegiet beskrevs. Av den dokumentation JO fått del av om kollegiet framgår dock att de fyra beslutsfattarna vid Märsta fattar kollektiva beslut, bl.a. genom omröstning med enkel majoritet där ordföranden har utslagsröst. Kollegium ska hållas varje vecka i form av ett möte dit en föredragande kan anmäla ärenden i vilka omständigheterna är sådana att den förvarstagne skulle kunna återtas till en förvarslokal. Kollegiet har, såvitt framgår av dokumentationen, inrättats av beslutsfattarna själva.

Jag är mycket tveksam till den ordning som inrättats. Den framstår som främmande för det slag av överväganden som är aktuella. Eftersom ett ställningstagande att inte återta en säkerhetsplacerad förvarstagen till ett förvar enligt Migrationsverket inte utgör ett beslut, ter sig den inrättade ordningen även av det skälet olämplig. Jag vill också peka på att syftet med övervägandena är att så långt det är möjligt se till att en förvarstagen inte är placerad inom Kriminalvården eller i en polisarrest längre än vad som är nödvändigt. Att införa en ordning där den förvarstagne först efter ett majoritetsbeslut kan tas tillbaka till en förvarslokal rimmar illa med detta. Jag

vill också erinra om att ett ärende enligt verkets besöksstandard ska föredras skyndsamt.

Ett beslut om att införa ett kollegialt beslutsfattande bör dessutom vara väl utrett och fattas på behörig nivå inom myndigheten. Ytterst är det myndighetens ledning som beslutar om arbetsordningen vid myndigheten (se 4 § myndighetsförordningen). Jag förutsätter att Migrationsverket ser över ordningen.

Underrättelse

Slutligen har jag noterat att efter den senaste revisionen av besöksstandarden (I-18a/2018) ska den förvarstagne underrättas oavsett om ställningstagandet mynnar ut i att placeringen ska bestå eller att den ska upphöra, vilket givetvis är positivt.

Avslutande synpunkter

En placering inom Kriminalvården eller i en polisarrest är en mycket mer kännbar frihetsinskränkning än en vistelse i Migrationsverkets förvar och verksamheterna där är av naturliga skäl inte utformade efter de förvarstagnas behov. Möjligheten att placera en förvarstagen inom kriminalvården eller i en polisarrest är därför avsedd att tillämpas i undantagsfall. Som framgått har JO vid flera tillfällen fört fram uppfattningen att omprövningen av beslut om säkerhetsplaceringar av förvarstagna bör lagregleras för att säkerställa att en förvarstagen inte vistas inom Kriminalvården eller i en polisarrest längre än nödvändigt. Vidare har chefsJO uttalat att häkten och anstalter inte utgör en lämplig miljö för förvarstagna (se t.ex. JO 2014/15 s. 216, dnr 5529-2012, och protokollet från JO:s Opcat-inspektion av Kriminalvården, häktet Huddinge, den 23 och 24 januari 2017, dnr 416-2017).

Jag har vid de inspektioner som gjorts av Migrationsverkets förvarsenheter under de senaste åren kunnat konstatera att verket arbetar med att säkerställa att beslut om säkerhetsplaceringar fattas på ett rättssäkert sätt och att verket bl.a. har utarbetat en standard för hur omprövningen av placeringarna ska gå till. När omprövningsförfarandet granskas i praktiken finns det dock fortfarande stora brister både när det gäller frekvensen av kontakterna med den förvarstagne och när det gäller hur kontakterna och omprövningen genomförs. Det finns också brister i kontakterna med Kriminalvården. Bristerna måste ses i ljuset av det förhållandet att det saknas en uttrycklig lagreglering med de rättssäkerhetsgarantier som krävs, bl.a. möjligheten att få ett beslut om att placeringen ska fortsätta prövat av domstol.

Det har nu gått mer än sju år sedan bristen på lagstiftning om omprövning av säkerhetsplaceringar för första gången påtalades av JO. Jag överlämnar därför detta protokoll till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) enligt 4 § lagen med instruktion för Riksdagens ombudsmän för att återigen peka på behovet av en författningsreglering.

Som en upplysning vill jag nämna att jag inom kort kommer att meddela ett beslut som rör Migrationsverkets tillämpning av bestämmelserna om avskiljande och säkerhetsplacering av förvarstagna som använt narkotika och förvarstagna som anträffats med narkotika utan att vara påverkade (dnr 4378-2018).

Vid protokollet

Annika Pallvik Fransson

Justeras den 8 april 2019

Cecilia Renfors

Sändlista

Regeringskansliet, Justitiedepartementet

Migrationsverket

Migrationsverket, nationella anstalts- och häktessamordningen vid förvarsenheten i Märsta